

به گزارش خبرگزاری شفقنا، آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی در پیامی به این همایش، با اشاره به توقیع امام زمان علیه‌السلام که مرقوم داشتند: «أَمَّا الْخَوَارِثُ الْوَارِقَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُؤَاةِ خَدَنِيَا؛ فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ» اظهار کردند: امام عصر علیه‌السلام برای اینکه ثابت و عملی کنند که مردم در هرکاری باید به اهل بیت علیهم‌السلام رجوع کنند، توقیعی با سند معتبر که صاحب وسایل در جلد ۱۸ در کتاب قضا ذکر کرده که حضرت فرمودند: «مردم در حوادث واقعه و هر جریان‌ی که واقع می‌شود، موظف هستند، به راویان احادیث به‌عنوان متخصصان دین مراجعه کنند».

ایشان با اشاره به کلمات قصار شماره ۱۳۹ نهج‌البلاغه، گفتند: خداوند در زمین حجتی معین کرده است و هیچ‌گاه زمین را از حجت خالی نگذاشته است؛ اما گاهی این حجت آشکار و ظاهر است و گاهی باید مردم توجه کرده و پیدا کنند و تعداد آنها زیاد نیست و در پیشگاه پروردگار، دارای مقام و موقعیتی خاصی هستند.

معظم‌له ادامه دادند: یکی از مصادیق آنچه گفتیم، حضرت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمته‌الله بود که حقاً از لحاظ علمیت و تقوا و بیان و احساس مسئولیت، بسیار جدی و کوشا بودند. بنده از سال ۱۳۲۲ شمسی که به قم آمدم، با ایشان ارتباط و آشنایی و گاهی همکاری داشتیم که یکی از موارد همکاری ما، مبارزه با فرق منحرف بود. فقاقت و حدیث و روایات اسلامی و آنچه شان فقهای بزرگ اسلام است و سابقاً در تاریخ وجود داشته، در ایشان مجسم بود. فقاقت و شهادت و اخلاص و توجه به برنامه اهل بیت علیهم‌السلام و از همه جهت فرد شایسته‌ای در حوزه علمیه قم بودند.

این مرجع تقلید اظهار کردند: یکی از کتاب‌هایی که حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله در زمان آیت‌الله‌العظمی بروجردی رحمته‌الله تألیف کردند، کتاب بسیار بسیار مهم «منتخب‌الاثر» است. همه باید در زمان غیبت به امام عصر علیه‌السلام توجه داشته باشیم.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی گفتند: یکی از پیام‌های ما به حوزه‌های علمیه این است که این کتاب و محتوای کاملی را که راجع به مهدویت و امام عصر علیه‌السلام دارند را بیان کنند و یکی از درس‌ها همین باشد و خصوصاتی که در این کتاب وجود دارد، برای مردم بیان شود تا مردم شناخت کامل‌تری نسبت به امام عصر علیه‌السلام داشته باشند.

این مرجع تقلید خاطرنشان کردند: آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمته‌الله یک فقیه باشهادت بود که در هر موضوعی که لازم بود، با اخلاص و شجاعت کامل قدم می‌گذاشت و در آن قسمت، تأثیرگذار بود. این کتاب منتخب‌الاثر بسیار بسیار روشن است و حضرت آیت‌الله بروجردی رحمته‌الله هم، خیلی به این کتاب عنایت داشتند و از آن تمجید می‌کردند. ایشان از همه جهت اعم از نبوغ، عظمت و اخلاص نمونه بود. درگذشت ایشان فاجعه‌ای برای جامعه بود. از اشخاصی که این جلسه را برای بیان این مطالب مهیا کرده و از اشخاصی که زحمت کشیدند و اشخاصی که حضور یافتند، تشکر می‌کنیم.»

آیت‌الله اعرافی ابراز کرد: حوزه علمیه قم در ابعاد مختلف پرفرغ بود؛ در

شخصیت ممتاز آیت‌الله‌العظمی صافی‌گلپایگانی رحمته‌الله در دیدگاه آیت‌الله‌العظمی نوری‌همدانی

ذخیره الهی و پناهگاه مردم

همایش بین‌المللی مهدویت و انتظار در اندیشه آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمته‌الله با پیام تصویری حضرت آیت‌الله نوری همدانی و سخنرانی آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه و حجج‌اسلام والمسلمین واعظی رئیس‌دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و محمدحسن صافی گلپایگانی استاد حوزه علمیه قم، ۲۱ اردیبهشت در سالن همایش‌های مدرسه عالی دارالشفای قم برگزار شد.

حوزه حدیثی و کلامی، یکی از آثار ممتاز، کتاب منتخب‌الاثر حضرت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمته‌الله است.

وی با بیان اینکه نگاه کلامی و رویکرد حدیثی در منتخب‌الاثر بی‌نظیر است، تصریح کرد: اولین نکته در این اثر، پدیدآورنده این اثر است. ایشان از جایگاه ممتاز فقهی و علمی برخوردار است که بر اثر، سایه افکنده است. مدیر حوزه‌های علمیه ادامه داد: پدیدآورنده اثر، به انسان اعتماد می‌دهد و این اثر، در میان آثاری که در موضوع حدیثی و کلامی در مهدویت نگاشته شده، از جایگاه بالاتری برخوردار است.

وی افزود: در باب حدیث و جمع‌آوری آن، قوانین و قاعده‌های زیادی وجود دارد؛ یکی از نکات مهم این است که چگونه برش بدهیم و تنظیم کنیم. این استاد حوزه علمیه قم ابراز کرد: نظم‌بخشی و چینش درست احادیث، قواعد اجتهادی دارد که این مهم در آثار ایشان مشهود است.

وی بیان داشت: در حوزه مهدویت، ایشان یک شاهکاری را خلق و احادیث مهدویت را در قالب خوبی تهیه کردند.

آیت‌الله اعرافی تأکید کرد: مهدویت در اندیشه اهل‌بیت علیهم‌السلام، یک عنصر مشترک با حوزه فکری انسانی، ادبانی، ادیان الهی و توحیدی و اسلام در اندیشه و فرق دیگر دارد؛ اما اندیشه مهدویت در متون روایی اهل‌بیت علیهم‌السلام، مهدویت متشخص دارای نقشه راه و حاوی تفاسیری از رستاخیزی است که در عالم به وقوع خواهد پیوست.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه مهدویت شیعی، یک مهدویت جامع، دقیق و دارای نقشه راه است، تصریح کرد: به‌گمانم یکی از بهترین آثار مهدوی «منتخب‌الاثر» است که نقشه راه مهدویت را ترسیم کرده است. ایشان با ملاحظه آثار مختلف یک چپشش دقیقی را به وجود آورده است.

آیت‌الله اعرافی با تأکید براینکه، این کتاب شایسته این است که در رشته‌های تخصصی مورد بهره‌برداری قرار بگیرد، افزود: نکته دیگر، منهج اجتهادی است. در میان مناهج و روش‌های تحقیقی، دارای یک روش و منهج تاریخی در حوزه شیعه هستیم که در منتخب‌الاثر آن را به‌خوبی مشاهده می‌کنیم.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ادامه داد: یکی از نقاط مثبت این کتاب، توجهات رجالی این کتاب است؛ علاوه بر این نگاه، ایشان در آن سال‌ها و دهه‌ها، یک نگاه تمدنی به اسلام است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: ایشان اسلام را یک تمدنی می‌داند که امروز هم، می‌تواند حیات و هم، با تمدن غربی مواجهه داشته باشد.

آیت‌الله اعرافی بیان کرد: در اندیشه مهدوی آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمته‌الله ادبیات حکیمانه و مؤدبانه موج می‌زند؛ به‌طوری‌که ایشان یک‌طرفه مناهج دیگر را کنار نمی‌گذارند و جایی که منهج فلسفی را مورد نقد قرار می‌دهند، با کمال ادب و مؤدبانه بحث می‌کنند.

وی با بیان اینکه قلم روان و زبان عربی ایشان نیز، از ویژگی‌های ممتازشان بود، افزود: این شخصیت از الگوهای ما بودند و ما همه باید میراث ایشان را پاس بداریم.

• آیت‌الله صافی گلپایگانی نسبت به وضع جامعه حساس بودند

حجت‌الاسلام والمسلمین واعظی نیز در این همایش، اظهار کرد: آیت‌الله‌العظمی صافی رحمته‌الله آثار متنوعی در زمینه مهدویت و عدالت داشتند که می‌تواند، در بسیاری از حوزه‌ها راه‌گشا باشد.

وی با بیان این سؤال که عدالت در فقه چه جایگاهی دارد و فقه در مقوله عدالت چه وظیفه‌ای را می‌تواند بر عهده بگیرد، ادامه داد: عدالت در فقه امامیه در سه فضا مطرح شده؛ به‌طوری‌که تصدی برخی از مناصب اجتماعی، منوط به‌شرط عدالت شده است.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم افزود: قاعده عدل و انصاف و قاعده عدالت و نفی ظلم، موضوعات دیگری است که فقها در خصوص آن‌ها بحث کرده‌اند؛ اما باید گفت، در تمام این سه فضا، عدالت در خدمت فرایند فقهی قرار می‌گیرد.

وی به اندیشه و دیدگاه حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله اشاره و گفت: بحثی که ایشان دارند، این است که ما نسبت به وضع جامعه قانع نشویم؛ به‌خصوص در شرایط کنونی که شکاف اقتصادی بیشتر شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین واعظی، کارکرد فقه در فضای استقرار عدالت را مورد توجه قرار داد و تأکید کرد: مسلماً فقه در مسئله ایجاد تغییرات اجتماعی و مدل، سهیم است؛ اما این تصور غلطی است که با ورود فقهی، مسئله حل می‌شود.

وی ادامه داد: در بهینه‌کردن شرایط برای زندگی عموم مسلمین و عادلانه‌تر کردن شرایط یعنی برون‌رفت از وضع موجود به وضع مطلوب‌تر، ما به چند نوع آگاهی و دانش از جمله دانش توصیفی و تبیینی نیاز داریم.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم تصریح کرد: دانش تبیینی یعنی تحلیل علل و عوامل هر واقعیت توصیفی که وجود دارد؛ به‌عنوان مثال فقه نمی‌تواند بگوید، تورم چند درصد است یا فقه نمی‌تواند بگوید، وضع کشاورزی چگونه است؛ از همین رو دانش نیمه بنیادین و توسعه‌ای احتیاج داریم؛ دانشی که الگو، مدل و نقشه راه بدهد.

وی با بیان اینکه بسیاری از راهکارها و مدل‌ها لبه فقهی و حقوقی دارد، خاطرنشان کرد: یکی از غفلت‌هایی که در دهه‌های گذشته اتفاق افتاد، این بود که خیلی از تصمیماتی که گرفته شد، نه در حوزه و نه در دانشگاه، روی این تصمیمات پیامدسنجی صورت نگرفت.

• تبلیغ ولایت امام‌زمان علیه‌السلام وظیفه اصلی و رسالت حوزه است

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن صافی گلپایگانی همچنین در این همایش، اظهار کرد: این مجلس درباره شخصیتی برگزار شده که می‌توان گفت، شخصیت مهدوی و محدث بزرگ زمان خودشان بودند.

وی ادامه داد: پدر بزرگوار ایشان مرحوم ملامحمدجواد صافی گلپایگانی، از مجتهدین بزرگ بودند و ایشان در دامان چنین پدری پرورش یافته و بزرگ شدند.

فرزند حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله تأکید کرد: همه بزرگان، ایشان را به‌عنوان یک فقیه و محدث بزرگ می‌شناسند؛ اما امتیاز مهمی که ایشان دارند، همان مسئله اظهار علاقه و ارادت به ساخت مقدس امام‌زمان علیه‌السلام است که ایشان با ایشان را به‌عنوان یک مرجع مهدوی معرفی می‌کنند.

وی افزود: ایشان از همان دوران نوجوانی خودشان، در این مسیر قدم برمی‌داشتند و کتاب‌هایی را که در آن زمان منتشر می‌شد، مورد نقد و بررسی قرار می‌دادند.

این استاد حوزه علمیه قم تصریح کرد: ایشان خدمت به مردم را همواره به مسئولان توصیه و بیان می‌کردند که خدمت و راضی‌کردن مردم، موجب شادی دل امام زمان علیه‌السلام می‌شود.

وی ابراز کرد: ایشان می‌گفتند که برای کتاب منتخب‌الاثر، سال‌ها زحمت کشیدند و امروز می‌بینیم که مرجع علمی بسیاری از پژوهش‌ها شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین صافی گلپایگانی خاطرنشان کرد: امروز ما وظیفه داریم که این کتاب را در حوزه به طلاب ارائه بدهیم؛ البته درس‌نامه‌های این اثر فاخر نیز آماده شده و می‌توانیم، در اختیار دست‌اندرکاران و بزرگان قرار دهیم.

وی تأکید کرد: تبلیغ ولایت امام‌زمان علیه‌السلام وظیفه اصلی و رسالت حوزه است و جدایی از امام زمان علیه‌السلام، جهل، تاریکی و گمراهی است.

• منتخب‌الاثر در رأس تألیفات مهدوی آیت‌الله صافی گلپایگانی قرار دارد

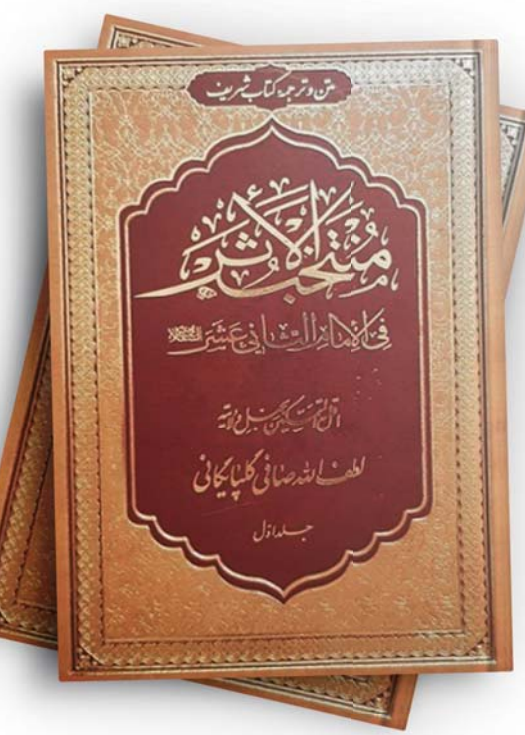
حجت‌الاسلام حسین الهی‌نژاد نیز در این همایش اظهار کرد: پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی در طی سال‌های اخیر، همایش‌های مختلفی را در باب نظریه انتظار برگزار کرده است که از جمله آن، می‌توان به همایش نظریه انتظار در اندیشه آیت‌الله خامنه‌ای و همایش شهید سلیمانی رحمته‌الله در مکتب انتظار و مقاومت اشاره کرد.

وی با بیان اینکه، همایش ملی جریان‌های انحرافی و مدعیان دروغین مهدویت در همراه سال جاری برگزار خواهد شد، تأکید کرد: حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله ۲۱ اثر در زمینه مهدویت دارند که در واقع فقیهی بودند که در این زمینه تلاش‌های زیادی انجام دادند و سزاوار است که عنوان فقیه مهدوی را برای ایشان به‌کار ببریم.

وی بیان کرد: منتخب‌الاثر در رأس تألیفات مهدوی این فقیه عالی‌قدر قرار داد که باید بیش‌ازپیش به آن توجه شود.

دبیر علمی همایش بین‌المللی مهدویت و انتظار در اندیشه آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله با اشاره به آغاز به‌کار این همایش از یک سال گذشته به دستور حجت‌الاسلام والمسلمین واعظی رئیس‌دفتر تبلیغات اسلامی، تصریح کرد: در طول یک سال گذشته، ۱۱۲ مقاله به این همایش ارسال و ۱۶ کرسی علمی در این خصوص برگزار شد.

وی افزود: در مدت برگزاری همایش، ۳ هزار صفحه تولید محتوای علمی داشتیم که در قالب خروجی و محصول همایش، ۶ جلد مجموعه مقالات، یک جلد کتاب کرسی‌های علمی و یک جلد چکیده مقالات منتشر شد.

• گزارشی از مراسم اختتامیه همایش

مراسم اختتامیه همایش بین‌المللی مهدویت و انتظار در اندیشه حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله با حضور اندیشمندان و فضایی حوزه علمیه، در سالن همایش‌های معاونت فضای مجازی، هنر و رسانه دفتر تبلیغات اسلامی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام یوسفیان رئیس کمیسیون مبانی انتظار و مهدویت در اندیشه آیت‌الله‌العظمی صافی رحمته‌الله در این مراسم، با بیان اینکه در این کمیسیون، تخصصی هشت مقاله فرصت ارائه به‌دست آوردند، اظهار کرد: در این مقالات ماهیت‌شناسی انتظار از دیدگاه این مرجع تقلید مورد بحث قرار گرفته است.

وی ادامه داد: در این مقالات، نگاه حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله به مباحث مهدویت یک نگاه پویا و فعال و رو به جلوست؛ البته بحث‌های چالشی که در ارتباط با مهدویت وجود داشت نیز، در برخی از مقالات مورد بررسی قرار گرفت.

حجت‌الاسلام صالحی نیز در این مراسم، با بیان اینکه در کمیسیون تخصصی آثار مهدوی آیت‌الله‌العظمی صافی رحمته‌الله، به بررسی موضوعی آثار و کتاب‌های این عالم وارسته فقید پرداخته شد، افزود: به‌جرات می‌توان گفت، مهمترین اثر حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله کتاب منتخب‌الاثر است که این عالم وارسته در هفتاد سال قبل، به رشته نگارش درآورده‌اند.

رئیس کمیسیون بررسی آثار مهدوی حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله ادامه داد: در بررسی آثار این مرجع فقید، می‌توان به نکات و تحلیل‌های بسیار ارزشمندی دست یافت که برای برون‌رفت از مشکلات بسیار راه‌گشا خواهد بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین بهروز لک دیگر سخنران مراسم اختتامیه همایش بین‌المللی مهدویت و انتظار در اندیشه آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی بود که گزارشی از کمیسیون شاخص‌های منتظران و جامعه منتظر در اندیشه حضرت آیت‌الله صافی ارائه و اظهار کرد: تمرکز بیشتر این کمیسیون، بر شاخص‌ها و ویژگی‌های جامعه منتظر از بعد اجتماعی بوده است.

وی با بیان اینکه پژوهشگران مهدوی بایستی به فکر آسیب‌های اجتماعی باشند، تصریح کرد: بعد از تحولات اخیر و آسیب‌هایی که کشور دید، باید حوزه نسبت به گذشته تغییر کند و ما شاهد یک حوزه در میدان و پایهرکاب باشیم و در این راستا امیدواریم، سند توسعه فرهنگ مهدویت که در شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب شده است، زودتر به نتیجه برسد.

